

- Bércszámfejtés — gépekkel
- Küldöttértekezletek
- A nívódíj története
- 102. szemeszteremet tartom...
- Házasélet — rendőri engedéllyel

SZEGEDI

Egyetem

VII. évf. 17. szám

A SZEGEDI FELSOOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK LAPJA

1969. december 15.

A JATE KISZ küldött-értekezletének napirendjéből

A korszerűbb oktatásért

Pályázat és ösztöndíj Szervezeti lazaságok

A József Attila Tudományegyetem KISZ-szervezete november 27-én tartotta meg küldöttértekezletét. A tanácskozáson megjelent és felszólalt dr. Márta Ferenc, az egyetem rektora. Az MSZMP Egyetemi Szervezetének Végrehajtó Bizottságát dr. Serfőző Lajos, a KISZ Csongrád megyei Bizottságát Oláh Miklós képviselte. Az értekezlet résztvevői a következő küldötteket delegálják a városi küldöttértekezletre: Ambrus György (BTK), dr. Bodnár László (JTK), Hegyi András (BTK), Hilbert Margit (TTK), Kukovecz György (BTK), Németh József (TTK), Póla József (TTK), Rákos István (BTK), dr. Rúszy József (JTK), dr. Tóth Lajos (JTK), Varga Gyöngyi (TTK) és Vastagh Pál (JTK).

Miután a KISZ Végrehajtó Bizottságának beszámolója — amelyet Németh József titkár olvasott fel — kitért a jelenleg legfontosabb egyetempolitikai kérdésekre, így az alábbiakban részleteket közlünk a beszámoló szövegéből:

Pályázati rendszer és protekció

A hallgatók általában helyesnek tartják a pályázati rendszer alapkonceptióját, az észlelt hibák nem következnek a rendszerből szükségszerűen, de adódnak a gyakorlati kivitelezés közben a közéletünk tisztaságához, pontosabban a protekcionizmusához kapcsolódóan. A legnagyobb gondot az okozza, hogy az új diplomáért küldő és fogadó szerv nem egyenrangú félként szerepel a pályázati rendszerben. A fogadó fél szinte korlátlan jogokkal rendelkezik tekintetben, hogy kit alkalmaz és ezt még indokolni sem köteles. Ugyanakkor a hallgatók érdekeit szinte kizárólagosan ismerő egyetem jogköre csak egy olyan rangsorolás elkészítésére korlátozódik, amelyet a másik félnek nem kell feltétlenül figyelembe vennie. Említést érdemel még az a tény is, hogy a hallgatók nagy százaléka ötödéves korában már állást kap, a tapasztalat szerint nem a legérdemesebbek jutnak így a többiek megelőzve jó állásokhoz. Ezért javasoljuk a karok állami, párt- és KISZ-vezetőinek, hogy csak a minden szempontból megfelelő hallgatóknak adjanak engedélyt az ötödév idején történő elhelyezkedésre.

Az ösztöndíj elosztásának komplex szempontjai

A tanulmányi ösztöndíj összegére vonatkozó javaslatok kialakításában még mindig szerepet kapnak olyan nézetek, amelyek nem felelnek meg az új ösztöndíj-rendelet alapelveinek. Egyesek csak a számokban kifejezésre jutó tanulmányi előmenetelt veszik figyelembe, míg mások abszolútizálják a társadalmi-közéleti tevékenységet és lebecsülik a szakmai munkában elért eredményeket. Megint mások szociális szempontokat is figyelembe vesznek, holott ezeket csak a szociális ösztöndíj odaítélésénél lehet megtenni. A KISZ VB ezért ismételtlen leszögezi, hogy az ösztöndíj-elosztás szempontjai között a szakmai munka politikai

emberi magatartás, társadalmi közéleti tevékenység). Pontos továbbá, hogy az alapszervezeti döntéseket a patronáló tanárok, valamint a kollégiumi szobaközösségek véleményének figyelembevételével hozzák meg. Kevésnek bizonyult a javaslatok elkészítésére szánt idő. Nem kis gondot okoz az sem, hogy az elsőévesek nem részesülhetnek tanulmányi ösztöndíjban.

Korszerűbb lett az oktatás?

Kevés tárgynál változott meg az előadások jellege a reform irányelveinek megfelelően. Még mindig sok a jegyzetet szinte szószertint ismertető előadás. A szemináriumok és gyakorlatok súlya nem nőtt-kellőképpen, s aránytalanul több a demonstráció, mint korábban. A gyakorlatok magasabb óraszámát sokan csak arra használják fel, hogy minél több dolgozatot iratnak. A demonstrációk jellegénél sok esetben az aprólékos elmélet-visszakérdező módszer dominál. A hallgatók továbbra is kampányszerűen kénytelenek tanulni, csak most egy fél év során több ízben. Önálló feladatok megoldására változatlanul nagyon kevés idő jut.

A hallgatók és a reform

Az előadások látogatása nem kötelező. Nem helyes azonban, hogy sokan csupán pillanatnyi időnyerés érdekében nem járnak el olyan előadásokra, amelyekből például nincs jegyzet, vagy amelyek ténylegesen többet adnak a szaktárgyból, mint amennyi a jegyzetben megtalálható. Gyakran a hallgatók nem veszik komolyan a szemináriumot és gyakorlati foglalkozásokat. Húzódoznak az önálló feladatok vállalásától. Az a tapasztalat, hogy a kötelező óraszám csökkentése következtében felszabaduló időt legtöbbször nem megfelelően használják fel szakmai-továbbfejlesztésükhöz.

Érdektelenség — fegyelmezetlenség

Az új egyetemi politikai intézkedések legfontosabb tapasztalatainak áttekintéséből világosan látszik, hogy KISZ-szervezetünk előtt az eddigieknél jóval súlyosabb feladatok állnak. Eredményes teljesítésükhöz fegyelmezett, pontos, alapos munkára van szükség. Ugyanakkor a KISZ VB megítélése szerint az ifjúsági szervezetben általános lazaság van. Föltűnően gyakran tapasztalunk érdektelenséget, sokan húzódoznak a KISZ munkától, a vállalt feladatokat nem teljesítik, nem-törődöm módon viselkednek. Ezek a sajátosságok arra figyelmeztetnek, hogy a szervezeti fegyelmem következetes ellenőrzés nélkül a tartalmi munka is romlik. Ezért szükségesnek tartjuk, hogy az alapszervezetek rendszeresebben számoltassák be vezetőiket, félév végén személy szerint értékeljék minden vezető tevékenységét, s ha kell éljenek a funkcióból való visszahívás lehetőségével is. Ugyancsak számoltassák be a vezető testületekben dolgozókat is.

Egyetemi tanári székfoglaló

A Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának Polgárjogi Tanszéke nevezte ki egyetemi tanárrá dr. Szilbereky Jenő igazságügyminiszter-helyettest. Az új tanszékvezető november 27-én megtartott székfoglaló előadásában jogrendszerünk továbbfejlesztésének néhány elvi kérdésével foglalkozott.

Barátsági szerződés

Dr. Márta Ferenc egyetemi tanár, a JATE rektora december 3-án Greiswaldba utazott az Ernst Möriz Arndt Tudományegyetem 200 éves fennállásának tiszteletére rendezett ünnepségekre. Ez alkalommal sor kerül a két egyetem közötti barátsági szerződés 1970. évi munkatervének aláírására.

Vietnami delegáció

November 24–25-én vietnami egészségügyi delegáció tartózkodott orvosegyetemünkön Cam asszony egészségügyi miniszterhelyettes vezetésével. A küldöttségnek tagja volt még Csung belgyógyász professzor, Kiong, a tervfőosztály vezetője, Csong a nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője és egy hazánkban tartózkodó vietnami aspiráns. A küldöttség 24-én rektori fogadáson vett részt, ahol az egyetem állami-, párt- és KISZ vezetőinek jelenlétében tájékoztatta őket a SZOTE szervezetről és működéséről. Délután több egyetemi intézetet látogattak meg. 25-én egy környékbeli termelőszövetkezetet és Dorozsmát tekintették meg a vendégek, ahol az egészségügyi ellátás szervezését tanulmányozták.

VENDÉGEINK

Egy héttel tartózkodott a főiskolán Igor Andrejevics Boldirev, az Odesszai Usinszkij Pedagógiai Főiskola rektor-helyettese, aki a marxizmus-leninizmus oktatásának magyarországi helyzetével, valamint a tanulmányi ügyek itteni szervezésével ismerkedett meg. Vele volt Leonvid Trofimovics Gupalov adjunktus, aki az oktatási folyamat tervezését és szervezését, valamint a hallgatók között végzett politikai munkát tanulmányozta.

Az intézmények közötti közvetlen kapcsolatok keretében két hetet töltött főiskolánkon Nyikolaj Pavlovics Regyko tanszékvezető egyetemi tanár és Vaszil Ivanovics Ilko egyetemi docens, az Ungvári Állami Egyetem filozófiai és történettudományi tanszékeinek oktatói. Látogatásuk idején tanulmányozták a főiskola filozófiai és történettudományi tanszékeinek munkáját. Emellett meglátogatták az Újszegeden nemrég felépült pártiskolát is.

A jugoszláv-magyar kulturális együttműködés keretében a főiskolára látogatott Pavle Kalan, a Ljubljanai Iskolaugyi Kutató Intézet munkatársa és Matija Terjcelj, a Zeneoktatási Intézet igazgatója. Kétnapos itt-tartózkodásuk során az Ének-Zene Tanszék munkájával és általában a zeneoktatással ismerkedtek.

Dr. Jankó Janek a szófiai egyetem jogász professzora magyarországi tartózkodása ideje alatt ellátogatott a szegedi egyetem jogi karára is, ahol részt vett dr. Szilbereky Jenő professzor székfoglaló előadásán.

Joachim Reichman, a berlini Humboldt Egyetem Politechnikai Tanszékének vezetője ellátogatott a Szegedi Tanárképző Főiskolára, ahol a politéchnikai tanszéken folyó munkával ismerkedett.

Oktatóink külföldön

Halléban járt november végén dr. Berencsi György, a SZOTE Általános Orvosi Karának dékánja, a Közegészségtani Intézet igazgatója. Ez alkalommal részt vett a Német Demokratikus Köztársaság Tudományos Akadémiája és Biokémiai Társasága által rendezett konferencián.

Az NSZK-beli Münsterben megrendezett konferencián tartott előadást dr. Szentágy Ferenc, a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika igazgatója.

Dr. Ivánovics György egyetemi tanár, a Gyógyszerésztudományi Intézet igazgatója tíznapos tanulmányúton járt Moszkvában.

Dr. Petri Gábor egyetemi tanár, az I. Sebészeti Klinika igazgatója három hónapos tanulmányúton tartózkodik az Amerikai Egyesült Államokban.

Dr. Ormos Jenő egyetemi tanár, oktatási rektorhelyettes kéthetes tanulmányúton járt Bulgáriában.

Dr. Martonyi János egyetemi tanár, az Államigazgatási Jogi Tanszék vezetője részt vett a Nemzetközi Közigazgatástudományi Intézet által Brüsszelben rendezett konferencián, amelyen az építészeti és a lakásügyi igazgatási feladatainak a különböző társadalmi rendszerű és fejlettségű országokban alkalmazott megoldási módjaival foglalkoztak. Martonyi professzort felkérték arra, hogy az ezekről a problémákról kiadandó kétkötetes összehasonlító jogi munka szerkesztőbizottságában a szocialista országok államigazgatási jogászainak képviselőjében vegyen részt.

Sziksóra utazott dr. Kovács Sándor Iván egyetemi adjunktus és dr. Kulcsár Péter egyetemi könyvtári osztályvezető, hogy résztvegyenek a helyi gimnáziumban a Szepsi Csombor Márton — az iskola új névadója — tiszteletére rendezett ünnepségeken. Dr. Kovács Sándor Iván ünnepi beszédet mondott a XVII. századi magyar irodalomban kiemelkedő szerepet játszó író — utazóról. Dr. Kulcsár Péter pedig az emlékkiállítását nyitotta meg.

Esti beszélgetések Szegeden

Fenyegetik-e a számítógépek az emberiséget — erről vitatkozott nemrég a Kossuth-rádió „Esti beszélgetések Szegeden” című adásában dr. Kalmár László akadémikus, dr. Kiszely György egyetemi tanár, Muszka Dániel tudományos osztályvezető, dr. Székely Sándor docens és dr. Madarász István adjunktus. Az Eke Károly szerkesztette műsor számos érdeklődő kíváncsiságát keltette fel a kibernetika iránt. Mintegy 60 kérdés érkezett a műsor-szerkesztőhöz, amelyből körülbelül 18-ra válaszolnak a beszélgetés résztvevői a Kossuth-adón december 15-én 19 óra 55 perckor. Az adás felvételére néhány kérdést is meghívtak, akik élő szóban mondják el kérdéseiket.

Számítógép és az ember

Képünk a Kibernetikai Intézet elektronikus számítógépének géptermben készült. A JATE gazdasági munkájának gépesíthető részét hamarosan ez a számítógép fogja végezni, felszabadítva az emberi munkaerőt a gépies teendők alól. A témával foglalkozó cikkünket lásd a második oldalon.

